

Gabriela Mikołajczyk, K. Szurkowska

Gniezno, woj. poznańskie.
Stanowisko 37 b

Informator Archeologiczny : badania 18, 124

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tek i warstwą III b, wystąpiła szarobrązowa ziemia silnie nasycona okrzeskami kamiennymi, bryłkami zaprawy wapiennej i kośćmi zwierzęcymi /warstwa III a,/. Ponadto w warstwie tej wystąpiła ceramika z XII - XIII w. W północno-wschodnim narożniku wykopu, gdzie nie stwierdzono obecności warstwy III b, odkryto skupisko o powierzchni około 10 m² zawierające ułamki prawdopodobnie posadzkowych płytek gotyckich o grubości przeciętnej 3 cm. Płytki te zalegały bezpośrednio nad skupiskiem płytek romańskich; przy północnym profilu wykopu odsłonięto konstrukcję wykonaną z luźno ułożonych, biegnących łukami kamieni. Jest to prawdopodobnie podwalina bliżej nieznanego budowli /baszty?/. Układ warstw na profilu północnym wskazuje, iż pozostałości tej budowli zasypane zostały piaskiem, w którym najładniejsze ze znalezionych ułamków ceramiki pochodzą z XV w. Jednocześnie konstrukcja kamienna zalega ponad płytkami romańskimi i warstwą III b, w części zachodniej wykopu stwierdzono obecność zniszczonej warstwy wczesnośredniowiecznej /warstwa III/, z której uzyskano ułamki ceramiki datowanej orientacyjnie na 2 poł. XI - pocz. XIII w, oraz fragment gipsowej formy odlawniczej, fragment grzebieńca i oprawkę z poroża, blachę okowianą oraz przecinak żelazny. W luźnej ziemi pochodzącej z wykopu znaleziono fragment ramienia wagi /?/, kulik kamienny i ramię posrebrzanego krzyżyka,

Materiał zabytkowy znajduje się w MPPP w Gnieźnie,

Badania będą kontynuowane.

GNIEZNO
woj. poznańskie
Stanowisko 37 b

Muzeum Początków Państwa Polskiego
w Gnieźnie

Badania pod kierunkiem dr Gabrieli Mikołajczyk prowadziła mgr K. Szurkowska. Finansowało Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Drugi sezon badań. Teren przy kościele OO, Franciszkanów, osada wczesnośredniowieczna

Badania stanowiły kontynuację prac z ubiegłego sezonu. Celem ich było zbadanie ewentualnego dalszego przebiegu odsłoniętych już murów, mających prawdopodobnie związek z pierwotnym założeniem kościoła bądź zespołem klasztornym. Wykopy o łącznej powierzchni ok. 14 m² wytyczono więc bezpośrednio na południe od wykopów zeszłorocznych. W żadnym z nich nie stwierdzono obecności nowych murów. Zarejestrowane przy profilach północnych niewielkie fragmenty stanowią bowiem kontynuację murów odkrytych w 1983 r. Określenie ich dalszego przebiegu uniemożliwiły występujące dalej na południe wkopy pod instalację gazową i kanalizacyjną. W trakcie eksploracji okazało się również, że nie zaburzony układ warstw zaczął się jedynie w niektórych partiach wykopów. Na szczególną uwagę zasługiwała warstwa ciemnobrązowo-czarnej, zbitą ziemi z domieszką węgla drzewnego, czasem przedzielona soczewkami spalenizny /w. II, IIIa/. Bezpośrednio pod nią, od głębokości -1,30/2,40 m, wystąpił calej. W odróżnieniu od sytuacji w sezonie ubiegłym, nie stwierdzono w warstwie II obecności pochówków. Na podstawie analizy uzyskanego materiału, zwłaszcza ceramicznego, określono chronologię warstwy na XII-pocz. XIII w.

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż tegoroczne prace nie przyniosły nowych ustaleń w zakresie chronologii i funkcji badanego obiektu architektonicznego.

Dalsze przedłużenie wykopów w kierunku południowym utrudnia zwarta zabudowa. Badania nie będą kontynuowane.

Materiały oraz dokumentacja przechowywane są w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

GRODZISK, gm. Grębków
woj. siedleckie
Stanowisko I

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Wojciech Wróblewski, Konsultowała doc. dr hab. Maria Miśkiewiczowa. Finansował WKZ w Siedlcach. Drugi sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne /X-XI w./.

Badania koncentrowały się w północno-zachodniej partii grodziska, na terenie jego majdanu. Prace prowadzono na trzech wykopach o łącznej powierzchni 87,5 m².

Badania wykazały istnienie dwóch niezależnych poziomów osadniczych. Starszy z nich, to pozostałości osady kultury przeworskiej, datowanej wstępnie na młodszy okres przedrzymski. Na poziomie tym odkryto ślady dwóch ziemianek, a także pozostałości piecowiska hutniczego. W obu ziemiankach odkryto licznie występujący materiał ceramiczny, grudki czołpy, fragmenty żużli i szlaki hutniczej, a także bardzo słabo zachowane kości. W obrębie jednej z ziemianek znaleziono niekompletnie zachowaną brązową zapinkę /typ G-H/ oraz żelazne sztydło.

Drugi, młodszy poziom osadniczy związany jest z okresem wczesnośredniowiecznym i może być chronologicznie odnoszony do X - XI wieku. Na poziomie tym odkryto pozostałości wczesnośredniowiecznej ziemianki i sąsiadującej z nią bezpośrednio jamy gospodarczej. W obu obiektach wystąpiły duże ilości materiału ceramicznego. Są to pozostałości naczyń silnie formującą obtaczanych na kole garncarskim, zdobionych ornamentem rytym linii dookólnych; naczynia te były wypalane w atmosferze utleniającej. Wspomniana wyżej ceramika była jedynym materiałem zabytkowym związanym z osadnictwem wczesnośredniowiecznym.

Badania pozwoliły na wstępną rekonstrukcję rozplanowania zabudowy wewnętrznej grodziska. Budynki tej części majdanu były sytuowane w odległości około 15-20 m od wału wewnętrznego. Trudno jest na razie ustalić sposób wzajemnego sytuowania domostw oraz gęstości zabudowy. Być może odpowiedź na te pytania dostarczą wyniki badań kolejnych sezonów.

Badania będą kontynuowane.